

BREDASCHÉ

STAAT-, LETTERKUNDIG-
NIEUWS.

Zondag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK
BLAD.

18 Julij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den Julij.

Bij eene koninklijke ordoonantie van den 12den zijn de schout-bij-nachts *Dupotet*, *Lessauls*, *Leblanc* en *Lalande*, tot den rang van vice-admiraal verheven, en de scheeps-kapiteins *Gautier*, *Rigodet*, *Gourbeyre*, *Kerdrain*, *Dupetit Thouars* en *Laplace* tot dien van schout-bij-nacht. Tevens is de vice-admiraal *Baudin* tot maritiemen-prefect te Toulon benoemd. De bevordering van den heer *Lalande* neemt thans de zwaarigheid weg om hem met het opperbevel der scheepsmagt in de Middellandsche zee te belasten, waarvan onlangs het gerucht geloopt heeft, en waartoe de partij der beweging hem gaarne geroepen zag.

— Te Toulouse hebben de onlusten nog niet opgehouden; zij hebben veeleer een ernstiger karakter verkregen. In een ministerieel blad, *de Messenger*, las men heden het volgend berigt: » Volgens depeches heden van Toulouse ontvangen, is de rust aldaar gisteren avond (12) door nieuwe wanorden gestoord geworden. Een door de geheime genootschappen bewerkt oproer is ten vier ure des namiddags uitgebroken. De oproerigen hebben den post van de prefectuur aangevallen maar zijn afgeslagen geworden. De burgerlijke en militaire autoriteiten waken met standvastigheid voor de handhaving der openbare orde.»

Nadere, bijzondere berigten gaan nog verder. In den avond van den 12den en den morgen van den 13den heeft het oproer een nog dreigender aanzien gekregen. Barrikaden werden er opgeworpen en heeft de gewapende magt geweld moeten gebruiken om de rust te herstellen, hetgeen dan ook gelukt scheen. Intusschen had de nieuwe prefect, wiens komst mede eene der oorzaken van de onvrede is, op het oogenblik der grootte beweging de stad verlaten en het bestuur aan het oudste raadslid overgelaten. Het gouvernement heeft dezen ambtenaar onmiddellijk ontzet, omdat hij zijn post in oogenblikken van gevaar had verlaten, en voorts de strengste bevelen afgezonden om kracht aan de wetten te geven.

— Al de ministers hebben zich naar Neuilly begeven waar een raad gehouden is, onder voorzitting van den koning.

— De koning der Belgen wordt tegen den 24sten alhier verwacht. Men zegt dat zijn neef, de echtgenoot der koningin van Engeland, die een togt naar Brussel moet doen, hem wellicht herwaarts zal vergezellen.

— Men wil thans dat de frausche gezant te Berlijn, *Bresson*, naar Weenen zou worden verplaatst, en in zijne plaats zal worden benoemd de markies van *Dalmatie*. Men noemt den heer *St. Aulaire* steeds als voor de ambassade te Londen bestemd. De ambassadeur te Petersburg, de *Barante* wordt tegen half Augustus alhier te gemoet gezien.

— In weervil van de genoegzaam gebleken afkeuring der regering gaat men hier voort met commissien op te rigten ter ondersteuning der christenbewoners van het turksche rijk, die zich van de heerschappij zoeken los te maken. Men wil het voorzitterschap van het hoofdcomité aan den heer *de Chateaubriand* opdragen.

— Naar men verzekert, heeft het ministerie besloten, om de Parijssche godshuizen te magtigen tot het aanvaarden der nalatenschap van mevrouw *de Feuchères*, die op een zuiver bedrag van 13 miljoen franken geschat wordt. Deze befaamde vrouw had haren echtgenoot tot erfgenaam van hare persoonlijke nalatenschap, na afrek van aanzienlijke legaten, benoemd; doch de echtgenoot gedachtig, dat de rijkdommen zijner vrouw uit hare betrekking tot den hertog van *Bourbon-Condé* voortkwamen, heeft de zeldzame grootmoedigheid gehad, om al wat hij langs dezen weg kon verwerven, dadelijk aan de Parijssche godshuizen weg te schenken.

— De scheepsafdeeling onder den schout-bij-nacht *Hugon*, die zich eenigen tijd met evolutien heeft bezig gehouden, en daarop de haven van Ajaccio op Corsica heeft aangedaan, heeft den 4den die reede verlaten en wordt tegen den 15den Julij te Toulon terug verwacht. Men zegt dat het scheepsvolk aan boord ontevreden is van niets wezenlijks te hebben nimmer.

— Tijdingen uit Madrid vermelden dat de heer *Arguelles* door de beide wetgevende kamers tot voogd over de jonge koningin is benoemd.

— De *Revue du siecle* van den 4den dezer, behelst een belangrijk stuk, 't welk aan hetzelfde van het eiland Cuba toegezonden is. Het is een adres van de *ayuntamiento* van Havanna aan het Spaansche regentschap, ten opzichte van de emancipatie der slaven. Daarin wordt betoogd dat deze vrijmaking den onvermijdelijken ondergang der kolonie zou ten gevolge hebben; dat de blanke bewoners, even als vroeger die van St. Domingo, met eene algeheele slagting zouden worden bedreigd, en dat de pogingen van Engeland om de slavernij af te schaffen, slechts uit de zucht voortkwamen, om de kolonien van vreemde natien te gronde te rigten; dat ook de toestand der slaven aldaar alles behalve nootlottig was, en wordt voorts in dit stuk, ingeval men de gezegde emancipatie wilde doordrijven, van weerstand en afscheiding gesproken, welke bedreiging bij den staat van uitputting der finantien van Spanje en de nietigheid harer marine, een bijzonder gewigt verkrijgt.

— Ter beurse van heden (14 Julij) waren genoteerd: 5pCt. 114,85; 3pCt. 76,45; Nap. r. 103; Spanje 21½; Rom L. 102.

Van den 15den. — Een telegraphisch berigt door den franschen zaakgelastigde te Londen, eergisteren aan den minister van binnenlandsche zaken afgezonden, vermeldt, dat het protocol betrekkelijk de beslechting der Oostersche zaken en de overeenkomst nopens de doorvaart der Dardanellen, dien morgen door de vertegenwoordigers der mogendheden is geteekend geworden.

— De *Messenger* deelt thans de nadere bijzonderheden mede, nopens de verregaande onlusten te Toulouse in den avond van den 12den en in den morgen van den 13den, alsmede dat de prefect *Mahul*, wiens gedrag zeer afgekeurd wordt, uit zijne betrekking is ontzet. De staatsraad en pair *Maurice Duval*, een man die veel veerkracht toegekend wordt, is in betrekking van buitengewoon commissaris des gouvernements naar Toulouse gezonden. Volgens berigt door den telegraaf ontvangen, is de rust tot in den avond van den 14den niet verder gestoord geworden.

— De *Moniteur* bevat eene circulaire van de administratie der douanen, betrekkelijk de uitvoering van het tractaat van handel en zeevaart met de Nederlanden gesloten.

— Eene telegraphische depeche uit Madrid van den 10den, meldt nader, dat de beide vereenigde kamers dien morgen met 203 van de 239 leden, de voorgdijschap vakant hadden verklaard en 180 leden vervolgens den heer *Arguelles* tot voogd over de koningin en hare zuster hadden benoemd. Bij deze laatste stemming waren 31 stembriefjes in blanco en 28 stemmen verloren geweest.

— Ter beurse van heden (15 Julij) waren genoteerd: 5 pCt. 114,75; 3 pCt. 76,45; Nap. r. 102,75; Spanje 21½; Rom. L. 102½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den Julij.

In de zitting van 8 dezer heeft de Voorzitter van den Zwitserschen Landdag het officieel rapport der Tessinsche Regering, wegens het uitgebroken maar bereids gedempt oproer, aan de Vergadering medegedeeld. Vervolgens zijn de Aargausche kloosteraangelegenheden ter tafel gebracht, en heeft de heer *Wieland*, als afgevaardigde van dat Kanton, na in eene lange redevoering het gehouden gedrag der Regering verdedigd te hebben, verklaard de belangen van Aargau den Landdag toe te vertrouwen. Namens Zurich is verlangd, dat die van Aargau, vóór het einde der maand, besluiten van het Grooten Raad zullen indienen, welke met het decreet van 2 april overeenstemmend luiden. Glaris, Baselstad, Schaffhausen en St. Gallen hebben in gelijken geest gesproken. Solothurn en Appenzel Aargau alleen vermanenderwijze handelen, terwijl Uri, Schwyz, Unterwalden Zug, Appenzel en Lucerne de onvoorwaardelijke herstelling der kloosters en eener algemeene amnestie begeerden, en het van Aargau streng gispten, hetwelk, daarentegen, door de Aargauers landschap met warmte is verdedigd, met bijvoeging van de volgende woorden: » Het is ons niet mogelijk, de kloosters te herstellen, en de amnestie te weigeren, want dat zou de rust in het land vernietigen. »

zijne magt is te buiten gegaan, door zich in zaken van dezen aard te mengen.

Den volgende dag hebben Thurgau, Tessin en Geneve zich nog tegen het decreet van den vorigen Landdag uitgelaten, waarna het bovenvermeld voorstel van Zurich door de afgevaardigden van veertien Kantons, en alzoo met meer dan de strikt vereischte meerderheid, is aangenomen.

— Een grieksch dagblad behelst berigten wegens het dempen van den opstand in het gebergte Athos door verraad. Omer Brione en Yussuf-pacha zouden namelijk, toen zij zagen dien niet met geweld te kunnen onderdrukken, zich het sluiten van een wapenstilstand hebben te nutte gemaakt, om de nu weerloos geworden Grieken door vijf honderd Arnauten te doen overvallen, en de voornaamste hoofden, benevens drie Europeanen, geketend naar Konstantinopel hebben doen overbrengen.

Omtrent het op Candia nader voorgevallene loopen de berigten lijnrecht uiteen. Zooveel schijnt zeker, dat op nieuw verscheiden kleine gevechten geleverd zijn, maar het daarin behaald voordeel wordt door dezen aan de Turken, door genen aan de Candioten toegekend.

— In een der jongste berigten uit Konstantinopel van 23 Junij leest men nog het volgende:

Als eene belangrijke bijzonderheid moet beschouwd worden, dat er op nieuw botsingen tusschen de Porte en de Grieksche regering plaats hebben. De Porte meent gegronde redenen te hebben, om zich over het bewind te Athene te beklagen. Eene in hevige bewoordingen vervatte nota van Rifaat-Bey aan den Griekschen gezant alhier, behelst eene reeks van feiten, die aan Griekenland ten laste gelegd worden, en die zonder de goedkeuring, of ten minste zonder ooglaking van de Grieksche regering, nimmer zouden hebben kunnen plaats grijpen, terwijl voorts daarin de staatkunde van Griekenland als vijandig jegens de Porte wordt afgeschetst. Het is te hopen, dat de Grieksche gezant deswege voldoende ophelderingen zal geven en dat de betrekkingen met Griekenland weder op dien vriendschappelijken voet zullen komen, waarin men zich laatstelijk verheugen mogt.

ENGELAND.

LONDEN, den 15den Julij.

De uitslag der verkiezingen voor zoover die tot dusver bekend zijn, is nog gunstiger voor de behoudende partij dan deze zich in den aanvang had durven vleien. Naar de jongste opgave zijn er 332 tories en 254 whigs in de onderscheidene gedeelten van het vereenigd koninkrijk verkozen, en hebben 36 leden der behoudende partij en 70 ministrielen hunne plaatsen aan lieden der tegenovergestelde partij moeten inruimen, hetgeen de eersten een aanwinst van 34 stemmen verschaft. De uitslag van nog 70 verkiezingen wordt te gemoet gezien.

Tot de opmerkelijkste bijzonderheden wegens den afloop der verkiezingen behoort ongetwijfeld, dat de heer D. O'Connell en lord Morpeth, de eerste te Dublin, de laatste in het westelijk distrikt van Yorkshire, de nederlaag geleden hebben. In plaats van door den eerstgenoemden en den heer Hutton, zal de iersche hoofdstad door de conservatieven West en Grogan vertegenwoordigd worden, terwijl voor genoemd graafschap de heeren J. Stuart Wortley en Devison eene groote meerderheid boven lord Morpeth en zijnen vriend lord Milton hebben verkregen.

Men denkt dat lord O'Connell nu als vertegenwoordiger van Meath in het parlement zal verschijnen; de heer J. Hume daarentegen schijnt alle hoop opgegeven te hebben van weder ingekozen te worden en zal, zegt men, eene reis buitenslands ondernemen.

In sommige plaatsen is het bij de verkiezingen tegen verwachting zeer rustig gebleven. In andere heeft het tegendeel plaats gehad. Zoo hebben de kolendragers, in het graafschap Dublin, waar de kans gunstig voor de torys staat, door hunne wreedheden en hetzingslagen grooten schrik verspreid. Zoo verzekert men dat te Waterford, in Ierland, zekere Morgan, tot driemaal toe, uit zijn huis op een troep kinderen heeft geschoten, die weg met de Torys! riepen, met dit gevolg dat elf dezer onnoozele slagtoffers, sommigen zelfs doodelijk gekwetst zijn.

De voordeelen, door de torys in Ierland behaald, worden onder anderen daaraan toegeschreven, dat dit land, als meer dadelijk belang bij den landbouw dan bij den handel hebbende, door de uitvoering der plannen van de tegenwoordige ministers, tot vermindering der inkomende regten op de granen, merkelijk nadeel zou hebben geleden.

— Een der dagbladen meldt als stellig, dat het nieuw tractaat tot regeling der oostersche aangelegenheden, gisteren namiddag op het bureau van buitenslandsche zaken, door de vertegenwoordigers van Oostenrijk, Frankrijk, Engeland, Pruisen en Rusland, geteekend is.

Vele Engelschen zijn voornemens, tegen de heft van Augustus naar Boulogne over te steken, tot bijwoning der inwijding van Napoleon's standbeeld, op den 15den dier maand, en van de prachtige feesten en talrijke volksvermakelijkheden, welke bij die gelegenheid, eenige dagen achtereen, moeten plaats hebben.

— Uit Lissabon wordt gemeld, dat de Portugesche regering voornemens is nieuwe belastingen te heffen, en andere finantiele maatregelen te nemen, om tot het daarstellen van een beter evenwigt tusschen de onvangsten en uitgaven in staat te geraken.

— De Nederlandsche stoomboot *Hekla*: aan wier boord zich prins Hendrik der Nederlanden bevindt, was den Taag opgezeild. Het eskader waartoe die boot behoort zou zich naar Madera verder begeben.

— Ter beurze waren gisteren genoteerd: 3 pCt. gecons., 89½; Ned. 2½ pCt. 51; 5 pCt. 100¾; Spanje 20½ Portugal 18; Braz. 68.

BELGIE.

BRUSSEL, den 16den Julij.

L'Indépendant meldt heden dat de koning gisteren te Ostende is moeten aankomen en heden op Laeken zal terug zijn. De koningin zou eerst in de volgende week met den jongen hertog van Brabant terugkomen, wiens ongesteldheid nog niet toegelaten had de reis te aanvaarden.

— In de zitting van den provinciale raad van Luik van den 13den Julij hebben de heeren *Destrioux* en anderen het voorstel gedaan tot het doen van vertoogen aan de regering, opdat deze zich bezig houde met middelen, om België in eene groote tolvereeniging te doen treden. De gouverneur heeft bevestigd, dat de raad tot dezen stap onbevoegd was. Zijne gevoelen is echter met eene groote meerderheid verworpen. Er is tot het in overweging nemen van het voorstel besloten, en eene commissie is benoemd, om het nader te onderzoeken.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den Julij.

Bij Koninklijk besluit van den 12 dezer (geplaatst in het *Staatsblad* n°. 23 van dit jaar), is bepaald, dat het tractaat van handel en scheepvaart, op den 25 Julij 1840, te Parijs, tusschen Nederland en Frankrijk gesloten, in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

— Bij Zijner Majesteit besluit van den 30 Junij 1841, n°. 489, zijn de navolgende benoemingen gedaan, als: tot griffier bij het provinciaal gerechtshof in Gelderland, Mr. L. H. Rambonnet; tot regter plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Haarlem, Jonkh. Mr. J. P. Teding van Berkhout, junior; tot regter in de arrondissements-regtbank te Leiden, Mr. J. H. van der Sande; tot president der arrondissements-regtbank te Brielle Mr. H. T. Hoyer; tot advocaat-generaal bij het provinciaal gerechtshof in Vriesland, Mr. J. F. Bourboom van Sloterdijk; tot regter in de arrondissements-regtbank te Deventer, Mr. A. F. Kronenberg.

— Het heeft Zijner Majesteit behaagd de hieronder vermelde benoemingen en aanstellingen van officieren bij het wapen der infanterie te doen, als:

Bij het 1ste regiment infanterie: Tot kapitein, regements-adjudant, volgens ancienniteit, de 1ste luitenant, regements-adjudant A. W. van Dionant, van het regiment; tot kapitein, bij keuze, de 1ste luitenant F. J. Gents, van het 8ste regiment, wordende hij uit zijne betrekking, van batallions-adjudant eervol ontslagen.

Bij het 2de regiment infanterie: tot kapiteins, volgens ancienniteit, de 1ste luitenant P. J. van Crans en J. J. Verstegen, van het regiment, en van het 5de regiment van het wapen.

Bij het 3de regiment infanterie: tot kapitein, bij keuze, de 1ste luitenant J. C. G. Horion de Corby, van het 7de regiment infanterie.

Bij het 4de regiment infanterie: tot kapitein, regements-adjudant, bij keuze, de eerste luitenant, volgens ancienniteit, de 1ste luitenant van het korps, tot kapitein, volgens ancienniteit, de 1ste luitenant van het 2de regiment infanterie.

Bij het 5de regiment infanterie: tot kapitein, volgens ancienniteit, de 1ste luitenant J. Tegelberg, van het korps.

Bij het algemeen depot der landmagt: tot kapitein, volgens ancienniteit, de 1ste luitenant W. van der Blom, van het korps, wordende hij uit zijne tegenwoordige betrekking, van adjudant bij de 1ste divisie van het korps, eervol ontslagen.

— Z. Keiz. H. de Grootvorst Constantijn, is dinsdag avond uit 't Hage, naar Vlissingen vertrokken, ten einde er de maritime afbissamenten in oogenschouw te nemen. Hoogst waarschijnlijk is donderdag morgen te 't Hage teruggekeerd. Vrijdag heeft Z. Keiz. H. zich naar Amsterdam, alwaar voor Hoogstedenzelven een talrijk gevolg, reeds voor dien dag de noodige vertrekken in den Donsing Doornstraat, besproken zijn.

— Uit Amsterdam schrijft men, dat aldaar den 14den de vroeger aangekondigde aanbesteding door de Hollandsche ijzeren-spoorweg maatschappij van het leggen van een gedeelte der aardbeem van den spoorweg van Amsterdam naar Rotterdam heeft plaats gehad. Het gold hier de baan of het vak van de baan n°. 2 aan de Dronwerfvaart, nabij Haarlem, tot de baan n°. 3 bij de kerk van de Vogelenzang, onder de gemeente Bunnbroek. Dit werk is aan den heer P. Visser Azn. gegund voor de som van 71,800.

— In de *Overrijsselsche Courant* leest men het volgende :

» De vergadering der Provinciale Staten van Overijssel van dit jaar, zal in de *Overrijsselsche* jaarboeken eene merkwaardige handeling opleveren. Een plan, gedurende bijna een derde van een eeuw, gedeeltelijk in overweging, werd in de vergadering van den 10 dezer, op eenen uitgebreiden voet vastgesteld, en tot eene kanalisatie besloten, die wellicht elders gene wedergade heeft. Eene vaart van Zwolle door Dalmsholte langs Vriesenveen, door Almelo, en vervolgens naar Denekamp en naar Hengelo, zal dien ten gevolge worden daargesteld, terwijl tevens de kanalisatie van Schipbeek, Regge en Almelo'sche Aa, in verband met voormelde vaart, zal worden uitgevoerd. Bij de bestaande vaarten en kanalen, zal de verwezenlijking van voormeld besluit een schoon stelsel van kanalisatie en van bevordering van welvaart in Overijssel volmaken. Men neme de kaart van Overijssel, en zie de Dedemsvaart het noordelijk gedeelte van het westen tot het oosten doorloopen; de nu bepaalde vaart van Zwolle naar Denekamp en Hengelo de provincie in het midden, van het westen naar het oosten en zuidwesten doorsnijden, en de verbeterde Schipbeek de communicatie te water langs den zuidelijken zoom bevorderen; terwijl de kanalisatie van de Regge, de verbindingen van de Dedems- en Willemsvaarten, en het kanaal van Ommeu naar de Dedemsvaart, al die hoofdvlaarten en kanalen op eene regelmatige belangrijke wijs tot een volmaakt geheel zullen vereenigen.»

— Uit Rijswijk verneemt men dat, bij het onweder van eergisteren morgen, de bliksem geslagen is in het dak der Rijswijksche kerk, het welk door werklieden, die juist op het kerkhof bezig waren, gelukkig ontdekt werd. Zoodra deze den uitstaander rook bespeurden, sloegen zij spoedig eenige daklagen los, waardoor grooten onheil werd voorkomen.

— Uit Bern, in de nabijheid van Keulen, wordt van den 11 Julij het volgende gemeld :

« Gisteren avond ten 7 ure werd in onze omstreek een geheel bijzonder luchtverschijnsel gezien, waaromtrent een ooggetuige de volgende beschrijving mededeelt: Terwijl wij ons op den heuvel, aan het einde van den weg naar Keulen, een viendeeluur van Bonn, bevonden, kwam er een zwaar onweder op; groote, zaamgepakte, zwartachtig blaauwe wolken jaagden naar de andere Rijzijde tot Siegburg henen. Deze wolken-massa's daalden spoedig daarop kegelvormig naar de aarde; de punten van deze kegels waren van lichtgrijze kleur, en bewogen zich langzaam, eenigzins buigende; daar de hemel in den achtergrond helder was, kwamen zij door derzelven donkere kleur zeer uit. Deze kegels mogen omstreeks het derde van hare lengte van de aarde verwijderd zijn geweest, toen uit deze plotseling een rook opsteeg, die zich met de overhangende wolken vereenigde, en daarmede zuilen vormde. De kleur der van beneden opkomende wolk was zeer donker graauw. Dit luchtverschijnsel herhaalde zich wel vijf malen door steeds nieuw afdalende kegelspitsen, waarvan telken keer 3 tot 4 aan den horizon hingen. Merkwaardig was het, dat de laatste, hetwelk zwakker verlicht was, uit de aarde deed opkomen, en de van de aarde tot aan de wolken reikende zuil werd gevormd. Vele toeschouwers hielden den opstijgenden rook voor brand. De regen, die kort daarop in grooter hoeveelheid bij Siegburg viel, deed dit luchtverschijnsel verwijnen, hetwelk door de geheele verlichting der lucht en der aarde inderdaad onzagwekkend was.»

» Sommigen meenen, dat dit verschijnsel, hetwelk zeker van electrischen aard was, een gevolg van eene water- of windhoos was.»

Van hooger op in Duitschland verneemt men veel van zware onweders en stormen, die aldaar gewoed hebben; zoo meldt men uit Neder-Silezië, dat op het einde van Junij een hevige orkaan aldaar heeft plaats gehad, die vooral de omstreken van Glogau geteisterd heeft. Geheele landerijen zijn verwoest, de oudste boomen ontworteld, en wat de orkaan gespaard had, werd door de hagelsteenen vernield; waarvan sommige anderhalf en twee ponden wogen. Men begroot de schade aan vensterglazen in Glogau alleen op ruim 1000 daalders. In geheele streken vind men geen halm op te velden, en de oogst van vele dorpen is weg.

Volgens een berigt in de *Kölnische Zeitung* heeft er ook te Moskou den 10den Junij een vreeselijke storm gewoed, zoodat er ruim 250 woningen van het dak waren beroofd en eenige menigte schoorsteenen afgeslagen waren. Verscheiden openbare gebouwen, onder anderen de groote schouwburg, waarvan het dak in eene nabijge straat was geslingerd, de manege, het hospitaal, het Epiphania's klooster en andere goddelijke gestichten hadden veel geleden.

Van den 17den. — Uit 's Hage schrijft men dat H. H. MMV. de Koning en Koningin behevens Z. K. H. Prins Alexander en H. K. H. Prinses Sophia aafstaande Maandag of Dingsdag de reis naar Vriesland zullen aanvangen.

— Bij besluit van Z. M. is tot penningmeester van den Sabina Henrica-polder, provincie Noord-Brabant, benoemd de heer C. W. Maris.

— Uit het verslag namens den staat van het ambtwezen, onlangs uit

de tweede kamer der Staten-Generaal aangeboden, blijkt dat er in het rijk gezamenlijk bestaan 5940 instellingen van weldadigheid, waarvan 5923 gemeentelijke zijn, terwijl de overige eene meer algemeene strekking hebben. De gevraagde inlichtingen van 161 ontbreken. Van het bovengenoemd getal instellingen hebben 524,231 personen onderhoud genoten; doch onder dit getal zijn niet begrepen degenen die toevlugt hebben genomen tot de commissien of vereenigingen welke uitdeelingen doen van levensmiddelen en brandstoffen, en tot de banken van leening. Het geheele getal dezer personen staat tot de bevolking als 198,84 tot 1000. Volgens de van de besturen der bedoelde instellingen ontvangen opgaven, bedragen de uitgaven in het geheel f 18,685,054,52½, en de ontvangsten in het geheel 19,113,337,60½. Die uitgaven maken intusschen slechts gedeeltelijk eenen eigenlijk gezegden onderstand aan behoeftigen verstrekt uit.

Dezelde personen staan meermalen tot onderscheiden instellingen in betrekking, daaruit ontspruiten noodzakelijk ten hunnen aanzien eenige dubbele berekeningen, welke men in dit verslag niet heeft kunnen vermijden; daar echter de gevraagde inlichtingen voor verscheiden instellingen ontbreken, gelooft men niet dat uit die dubbele berekeningen in de telling der personen een groot verschil kan ontstaan met het getal dat werkelijk in de weldaden der aanwezige instellingen deelt. Ten opzichte van de uitgaven en ontvangsten, is de telling, bij gebreke van een gedeelte der gevraagde inlichtingen over het jaar 1839 even als over vorige jaren, wel zeker beneden de wezenlijkheid gebleven.

— De *Amsterdamsche Courant* behest het volgende:

» Met betrekking tot den jongsten, zoo krachtig en snel gedempten opstand op Sumatra, is ons nog van eene vriendelijke hand de volgende brief geworden, aan welken wij gaarne hier eene plaats inruimen.

» Cheribon, 22 Maart.

» Volgens de voorloopige berigten van Padang (Sumatra) heeft men daar weer sedert eenige weken te betreuren de trouwloosheid van een der inlandsche regenten, die, na gedurende een tijdvak van 18 jaren onze zijde te zijn toegedaan geweest, het masker heeft afgelegd, en (wellicht aan de aldaar te veel plaats hebbende priesterlist gehoor gevende) niet alleen zijn pligt verregaamt vergeten, maar zich aan het hoofd van een nog onbekend groot aantal misnoegde, of anders gezegd, ligt opgeruide bewoners van het distrikt Batipo, enz., gesteld heeft. Doch spoedig is zijne verachtelijke onderdewing, met verlies en verstrooiing van volk, te niet geloopt. Het was op den 22sten Februarij dezer jaars, dat door eenen zeer plotseligen, vereenigden opstand aldaar, de forten Padangpahjong, de Kock, Padangribo, van der Capellen, Goejoemalantong en eenige andere kleine posten, door dat opgeruide volk aangevallen werden; doch de bezettingen, ofschoon min talrijk, hebben die sterkten hardnekkig verdedigd; slechts de laatstgenoemde post werd door de kleine bezetting in stilte geëvacueerd, en begaven de manschappen zich naar de omliggende wouden, alwaar zij zich in zeer behoeftigen toestand hebben bevonden; doch spoedig werden dezelve door onze aanrukkende troepen opgezocht en van de noodige levensmiddelen voorzien. Bij het indringen der opstandelingen was de gekwetste sergeant-gewermaker *Sneider* of *Schneider*, achtergebleven; dan, in stede van zich aan de woede der opstandelingen over te geven, bezat hij den onverschrokken moed, om het daar zijnde kruid-magazijn in brand te steken en stierf alzoo den glorieijken heldendood; onbekend is het, hoe velen der oproerigen daarbij zijn omgekomen. Men zegt dat de gevlugte regent van Batipo zich zelf als gevangen aan onze troepen heeft overgegeven; hij wordt te Batavia verwacht.

» De schutterij te Padang onder de wapens geroepen zijnde, en eenige versterking van de aldaar op de reede liggende schepen hebbende doen landen, is de dappere kolonel *Michiels*, met de beschikbare krijgsmagt, naar de oproerige districten getrokken; na eenige schermutselingen zijn de opstandelingen spoedig verslagen en verstrooid geworden, terwijl de onderscheidene forten meerder bezetting bekomen hebben, zoodat men het thans beschouwen kan, dat de rust op Sumatra andermaal hersteld is.

» Men zegt dat van Java 4 à 500 man ter versterking van de krijgsmagt naar Padang is vertrokken.»

De AMSTERDAMSCH E BEURS van gisteren (16 Junij) waren genoteerd: Neder 2½ pCt. 51½, negen zest., dito 5 pCt. 100 negen zest.; ½, zeven zest., Kansbill. 24 zeven zest., Sijndik. 4½ pCt. 90 drie achtste; Handelw. 155½, ½; O. I. 5 pCt. 96½, 15½, 97; Ardoin's 195½, elf zest.; dito coupon 16 negen zest.; oude Russen 104½; dito 4 pCt. 86 negen zest.; Metall. 104; Amerika 6 pCt. 86½; 5 pCt. 86½.

* * Mijne zeer geliefde oudste Dochter, MARTHA JACOBA, in den ouderdom van achttien jaren, heeden hare Moeder gevolgd in de eenwige rust.

AMSTERDAM,

den 14 Junij 1841.

J. BOSSCHA.

* * De Ondergeteekende, bij aankoop Eigenaar geworden zijnde van het sedert onheugelijke jaren zeer gunstig bekende **LOGEMENT, DE OUDE PRINS**, te *Breda*, neemt de vrijheid zich in ieders gunst en recomandatie aan te bevelen, belovende eene zeer prompte en civiele Bediening, zoo voor het **LOGEREN** als **TAFELHOUDEN** en **VERHUREN** van **RIJTHUIZEN**.

Breda,
15 Julij 1841.

A. F. OONINCKX.

ZIJDETEELT.

De Algemeene Vergadering der **MAATSCHAPPIJ** tot **INVOERING DER ZIJDETEELT IN NOORD-BRABAND**, zal, (ingevolge Art. 16 der Statuten), worden gehouden op *Zaterdag den 31 Julij aanstaande*, des voormiddags om *elf ure*, aan het Hoofd-Etablissement te *St. Michiels-Gestel*.

St. Michiels-Gestel, den 12 Julij 1841.

De Directeur,
H. BERAÏL.

* * Op den 20 Julij 1841 zal te *Oud Vossemeer*, in de provincie *Zeeland*, worden Aanbesteed: het Bouwen van eene **NIEUWE KERK** en **PASTORIJ** voor de Roomsche Katholieke Gemeente aldaar, met de Leverantie van al de daartoe vereischte Materialen, van welk Werk het Bestek en de Teekening bij het Kerkbestuur der genoemde plaats ter inzage liggen.

* * Door Mr. L. BEENS, zal, op Maandag den 19 Julij en volgende dag, in de Huizing aan de Haven, Letter C, N°. 263, laatst bewoond geweest bij wijlen Mevrouw de Wed. Mr. W. C. VAN GILS, publiek worden Verkocht:

Verscheidene welgeconserveerde Mahonij- en Eikenhouten Meubelen, fraaije Pendules, staande Klok, uitmuntende Platen met Vergulde Lijsten, eenige Schilderijen, waaronder van XAVERY en andere goede Meesters, antiek Porcelein, vele Bedden en Matrassen met Toebehooren, Circuleer- en Kolomkagchels, veel Koper-, Tin- en IJzerwerk, eenig Bed- en Tafellinnen, waaronder Damasten Servetten en Tafellakens. Verders eenige Rijtuigen, als een zeer fraai en gemakkelijk Karretje op Riemen voor 4 personen, eene zeer goede Fliget, een extra gemakkelijke en in beste staat zijnde Koets of Fransche Wagen, een groote bijna nieuwe Houwagen op 4 Wielen, eenige beste Paardentuigen voor een en twee Paarden, enz.

UIT DE HAND TE KOOP.

Eene **VIERJARIGE GEDRESSEERDE EZELIN**, met een **KARRETJE**, **TUIG**, **ZADEL**, **RIJTOOM**, enz., alles zoo goed als nieuw, alsmede een **CARICLE** voor een en twee Paarden, tegen zeer civiele prijs. Nader te bevragen bij den Heer SMITS, Mr. Zadelmaker in de Veemarktstraat te *Breda*.

* * Op Dingsdag den 27 Julij 1841, **PUBLIEKE VERKOOPING**, in de Gewone Verkoopzaal, op de Veemarkt te *Breda*, van eene zeer aanzienlijke partij **MEUBILAIRE- en MANUFACTUUR-GOEDEREN**.

* * J. M. KORSTEN, te *Leur*, Provincie *Noord-Brabant*, verkoopt met zijne **PAN- en TEGELBAKKERIJ**, volgens de Leidende Norm, alle soorten van Zwart Verglaasde en Roode **DAKPANNEN**, **Roode TEGELS** en **RIETVORSTEN** van de beste kwaliteit tot civiele prijzen. Iemand diezelve benoodigd hebbende verzoekt hij hun Ed. gunst en recomandatie.

A. VAN DE WERK, Notaris te *Zevenbergen*, zal, op Donderdag den 22 Julij 1841, 's namiddags, aan den *Zevenbergschen Hoek*, in het openbaar finaal Verkoopen:

Eene **BOUWHOF**, met **ZAAL** en **WEILANDEN**, staande en gelegen te *Zevenbergen*, nabij de *Blauwe Sluis*, samen groot 14 Bunders, 54 Roeden, 12 Ellen, in 7 Koopen, ingezet op f 14,050,—.

En op Vrijdag den 28 Julij daaropvolgende, zal gezegden Notaris te *Klundert*, 's namiddags, ten Herberge van de Weduwe **LOOSE**, mede finaal Verkoopen:

Een Kavel **ZAAILAND**, gelegen te *Standaarbutten*, in den *Oudlandschen Polder*, groot 10 Bunders, 98 Roeden, 20 Ellen, in 4 Koopen, ingezet op f 6,225,—.

Alles bij gedrukte Biljetten breeder omschreven.

* * Bij den ondergeteekenden Boekverkooper is het Prospectus, mede het eerste blad van het navolgende Maandschrift in gr. verschenen:

DE TIJDGENOOT.

VERZAMELING VAN STUKKEN,

BETREKKELIJK

DEN TEGENWOORDIGEN TOESTAND DES VADERLANDS.

De inhoud van dit eerste blad bestaat uit de navolgende stukken:

- I. *Abdicatie van WILLEM I. Aanvaarding der Regentiaat door WILLEM II.*
- II. *Lager Onderwijs.*
- III. *Het Regt van Gratie.*
- IV. *Benoemingen.*
- V. *Staat der Bevolking op 1 Jan. 1840.*

Men zal door deze opgave met den inhoud van dit Maandschrift genoegzaam bekend worden, waardoor de Redactie het doel, waaraan zij zich voorstelt, zal trachten te bereiken. Het Prospectus, de Verwaarden behelzende, waarop men op het Maandschrift zal kunnen Inteekenen, is, even als het eerste blad, alom verkrijgbaar gebleven. Het tweede blad zal niet dan aan de Inteekenaren verzonden worden.

AMSTERDAM, 8 Julij 1841.

JOHANNES MÜLLER.

* * Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen en wordt aan de H. H. Inteekenaren verzonden:

I. DE VELDTOGT VAN 1796 IN ITALIE,

DOOR

CARL VON CLAUSEWITZ,

à f 3,00.

De H. H. Inteekenaren hadden aanspraak op eene spoediger Uitgave van dit uitmuntend werk, doch men zal het gewis den Vertaler te goede houden, dat hij met naauwgezetheid zijne geenszins gemakkelijke taak vervulde; en de Uitgevers meenen met eenige gerustheid het oordeel van deskundigen te mogen inroepen, over de bewerking der reeds uitgegevene deelen, zooals dan ook de **MILITAIRE SPECTATOR** zich met den meesten lof in N°. 9 van den vorigen jaargang hieromtrent heeft uitgedrukt. Hoezeer er ook eene langzamer uitgave plaats heeft, dan bij het Prospectus belooft is, zoo hebben H. H. Inteekenaren daarentegen het voorrecht, door compressen druk, de **VELDTOGTEN** van **VON CLAUSEWITZ**, 1796, 1812 tot 1815, te zamen 4 deelen voor f 9,10, in plaats van voor 't Prospectus bedrag f 13,10 te bekomen; en zal alzoo de Hollandsche uitgave stellig 50 pCt. goedkooper worden, dan de oorspronkelijke Hoogduitsche druk.

II. DE MILITAIRE SPECTATOR,

TIJDSCHRIFT VOOR HET NEDERLANDSCHE LEGER.

NEGENDÉ DEEL. JUNIJ 1841. N°. 12

INHOUD:

- 1°. Tot wederzien. 2°. Bijzonderheden betreffende het Fransche Leger en de Fransche Krijgsinrigtingen. (*Vervolg en slot van n°. 11.*)
3. Vuurwerkerij. Nadere ontwikkeling van het Meijersche stelsel. (*Vervolg van n°. 10.*)
- 4°. Invallende Gedachten. (*Ingezonden.*)
- 5°. Iets over het Bevestigen van het Eiland *Ascension*. (*Ingezonden.*)
- 6°. De Heer BAUCHER en het Paard *Parisian*.
- 7°. Officiële Berigten.
- 8°. Bijlage, bevattende de laatste bevelingen, overplaatsingen en veranderingen bij het leger.

NB. Achter het eerstvolgende Nummer, N°. 1 des 10^{den} Deels, zal gevoegd worden eene **NAAMLIJST** der Respectieve Heeren Geabonneerden van dit Tijdschrift. De Uitgevers verzoeken hunne geëerde Correspondenten, voor zoover dit nog niet geschied is, ten spoedigste *duidelijke* opgave van de **NAMEN** en **RANGEN** hunner Inteekenaren in te zenden.

Bovengemelden, uitgevers van het **STAATSBLED**, zijn in staat gesteld, de vorige Jaargangen tot **VERMINDERDE PRIJZEN** te kunnen leveren, en wel als volgt:

Een stel van 1813 tot en met 1840. f 30,00.
" " " 1813 " " " 1829. " 15,00.
" " " 1830 " " " 1840. " 15,00.
Afsonderlijke jaargangen van 1814 tot en met 1839. 2,50.
Staatsblad van 1813, 1814, 1815 en 1816, journal
officiel van 1817 tot en met 1829, en staatsblad van 1830
tot en met 1840, dus mede eene volledige verzameling
uitmakende. f 24,00.